

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Hagiográfia és himnológia LLM4065						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Gábor Csilla egyetemi tanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Gábor Csilla egyetemi tanár						
2.4 Tanulmány év	MM 2.	2.5 Félév	4.	2.6. Az értékelés módja	kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	választható, szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő összórászám	70	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					5
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Konzultáció					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					28
3.8 A félév össz-óraszama					98
3.9 Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">• infrastruktúra egyes témákhoz (vetítő, laptop, internet); könyvek; CD-lejátszó
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">• infrastruktúra egyes témákhoz (vetítő, laptop, internet); könyvek; CD-lejátszó

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• C4.1, C4.2, C4.4, C4.5, C4.6• Szakmai nézőpont kialakítása a szentkultusról• A problematika interdiszciplináris megközelítése
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• CT3• Egyéni képzési projekt megszervezése• A képzési célok elérése információszerzés útján, csoportos projekt kidolgozásával, az intézményes, szakmai és személyes képzési programokon való részvétel által

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none">• Bevezetés a hagiográfiai és himnológiai kutatás módszertanába, ismerkedés a tudományterület legújabb eredményeivel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none">• A problematika általános módszertanának, kérdésfelvetésének megismerését követően szűkebb témák mélységben történő tanulmányozása a cél: például egy-egy

	szent kultusztörténetének nyomonkövetése, egy-egy himnusz szövegváltozatainak textológiai vizsgálata.
--	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás:	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A hagiográfia mint kutatási téma: társadalomtörténeti háttér, módszerek, irányok, írott és vizuális műfajok	<ul style="list-style-type: none"> – fogalomalkotás – magyarázat – összehasonlítás 	
Hagiográfia és lelkiségtörténet: középkori mozgalmak és a szentek tisztelete	<ul style="list-style-type: none"> – összehasonlítás – megfigyeltetés – bemutatás 	
Középkori legendáriumok, tipológia	<ul style="list-style-type: none"> – leírás – elbeszélés – magyarázat – szemléltetés 	
Szent-típusok: a férfi szentek kategóriái és kultuszuk alakulása	<ul style="list-style-type: none"> – magyarázat – elbeszélés – rendszerezés – szemléltetés 	
Szent-típusok: női szentek és női társadalmi szerepek	<ul style="list-style-type: none"> – előadás – magyarázat – rendszerezés – szemléltetés 	
A csoda antropológiája és morfológiája	<ul style="list-style-type: none"> – előadás – magyarázat – leírás 	
A középkori szentkultuszok újraértelmezése a kora újkorban: legenda, história, prédikáció	<ul style="list-style-type: none"> – előadás – elbeszélés – szövegértelmezés 	
Himnológia: műfaji, verstani, tartalmi, retorikai, funkcionális kérdések. Hogyan olvassunk himnuszt és szekvenciát?	<ul style="list-style-type: none"> – magyarázat – szemléltetés – összehasonlítás – rávezetés 	
A patrisztika korának himnusza: antik poétikai tradíció és didaktikus funkció	<ul style="list-style-type: none"> – előadás – elbeszélés – magyarázat 	
Ambrosius, Prudentius, Venantius Fortunatus himnusza	<ul style="list-style-type: none"> – magyarázat – leírás – megfigyeltetés 	
Középkori himnuszok: átpoétizált teológiai témák	<ul style="list-style-type: none"> – leírás, bemutatás – magyarázat 	

Aquinói Tamás, a költő és az antik himnológiai tradíció	– bemutatás, leírás	
Himnológia és hagiográfia: verses zsolozsmák	– előadás, elbeszélés – magyarázat	
Összegzés, kitekintés	– interaktív összefoglalás	
<p>Könyvészet</p> <p>Bibliográfia</p> <p>Primér bibliográfia</p> <p>Szent Athanasziosz, <i>Szent Antal élete = A III–IV. század szentjei</i>, bev., jegyz. Vanyó László, Bp., 1999, 41–117.</p> <p>Jacobus de Voragine, <i>Legenda aurea</i>, szerk., utószó, jegyzetek és részben ford. Madas Edit, Bp., 1990.</p> <p><i>Legendák és csodák (13–16. század)</i>, szerk. Madas Edit (részben fordította is) és Klaniczay Gábor, Bp. 2001. (Szentek a magyar középkorból 2.)</p> <p>Sík Sándor, <i>Himnuszok könyve. A keresztény himnuszok költészet remekei latinul és magyarul</i>, Bp., 1943; internetes változat: www.ppek.hu</p> <p><i>Amor sanctus. Szent szeretet könyve</i>, ford., magy. Babits Mihály, Bp., 1933 (vagy valamelyik későbbi kiadás)</p> <p>Szekundér bibliográfia</p> <p>Peter Brown, <i>A szentkultusz</i>, Bp., 1993.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Versek és vértanúk: A római mártírkultusz Damasus pápa korában</i>, Bp., 2003.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Isten barátai: Szent és szentéletrajz a késő antikvitásban</i>, Bp., 2005.</p> <p>Klaniczay Gábor, <i>Az uralkodók szentsége a középkorban</i>, Bp., 2000.</p> <p>Dobszay László, <i>Az ország patrónusainak liturgikus tisztelete a középkori zsolozsmában = A magyar szentek tisztelete és erekélyei</i> (szerk. Cséfalvy Pál és Kontsek Ildikó), Esztergom, 2000, 96–106., http://www.liturgia.hu</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Szent Athanasziosz, <i>Vita Antonii</i> : a szent remete típusa	– magyarázat – megfigyeltetés feladatlapok alapján	
A legenda és a skolasztikus gondolkodás: <i>Legenda aurea</i>	– interaktív értelmezés	
A dinasztikus szentség: a középkori magyar királyi család szentjei I. (legendák)	– magyarázat – megfigyeltetés feladatlapok alapján	– előre elkészített és a csoport kompetenciájához mérten kiválasztott fénymásolt anyag szükséges
A dinasztikus szentség: a középkori magyar királyi család szentjei II. (<i>historia rhythmata</i>)	– elemzés – megfigyeltetés, rávezetés	– a szövegválasztás a szemináriumvezetővel egyeztetve
A barokk szent mint típus: Loyolai Ignác (ikonográfia, tradíció és innováció)	– egyéni tájékozódás, adatgyűjtés, rendszerezés, értelmezés	
Középkori szentek barokk prédikációkban	– a szerkesztői és újraértelmezői	

	eljárások megfigyeltetése	
Ambrosius himnuszai – szövegválasztás a csoporttal történt megegyezés alapján	– elemzés – megfigyeltetés, rávezetés	
<p>Bibliográfia</p> <p>Primér bibliográfia</p> <p>Szent Athanasziosz, <i>Szent Antal élete = A III–IV. század szentjei</i>, bev., jegyz. Vanyó László, Bp., 1999, 41–117.</p> <p>Jacobus de Voragine, <i>Legenda aurea</i>, szerk., utószó, jegyzetek és részben ford. Madas Edit, Bp., 1990.</p> <p><i>Legendák és csodák (13–16. század)</i>, szerk. Madas Edit (részben fordította is) és Klaniczay Gábor, Bp. 2001. (Szentek a magyar középkorból 2.)</p> <p>Sík Sándor, <i>Himnuszok könyve. A keresztény himnuszköltészet remekei latinul és magyarul</i>, Bp., 1943; internetes változat: www.ppek.hu</p> <p><i>Amor sanctus. Szent szeretet könyve</i>, ford., magy. Babits Mihály, Bp., 1933 (vagy valamelyik későbbi kiadás)</p> <p>Szekundér bibliográfia</p> <p>Peter Brown, <i>A szentkultusz</i>, Bp., 1993.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Versek és vértanúk: A római mártírkultusz Damasus pápa korában</i>, Bp., 2003.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Isten barátai: Szent és szentéletrajz a késő antikvitásban</i>, Bp., 2005.</p> <p>Klaniczay Gábor, <i>Az uralkodók szentsége a középkorban</i>, Bp., 2000.</p> <p>Dobszay László, <i>Az ország patrónusainak liturgikus tisztelete a középkori zsolozsmában = A magyar szentek tisztelete és erekélyei</i> (szerk. Cséfalvy Pál és Kontsek Ildikó), Esztergom, 2000, 96–106., http://www.liturgia.hu</p>		

<p>Bibliográfia</p> <p>Primér bibliográfia</p> <p>Szent Athanasziosz, <i>Szent Antal élete = A III–IV. század szentjei</i>, bev., jegyz. Vanyó László, Bp., 1999, 41–117.</p> <p>Jacobus de Voragine, <i>Legenda aurea</i>, szerk., utószó, jegyzetek és részben ford. Madas Edit, Bp., 1990.</p> <p><i>Legendák és csodák (13–16. század)</i>, szerk. Madas Edit (részben fordította is) és Klaniczay Gábor, Bp. 2001. (Szentek a magyar középkorból 2.)</p> <p>Sík Sándor, <i>Himnuszok könyve. A keresztény himnuszköltészet remekei latinul és magyarul</i>, Bp., 1943; internetes változat: www.ppek.hu</p> <p><i>Amor sanctus. Szent szeretet könyve</i>, ford., magy. Babits Mihály, Bp., 1933 (vagy valamelyik későbbi kiadás)</p> <p>Szekundér bibliográfia</p> <p>Peter Brown, <i>A szentkultusz</i>, Bp., 1993.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Versek és vértanúk: A római mártírkultusz Damasus pápa korában</i>, Bp., 2003.</p> <p>Sághy Marianne, <i>Isten barátai: Szent és szentéletrajz a késő antikvitásban</i>, Bp., 2005.</p> <p>Klaniczay Gábor, <i>Az uralkodók szentsége a középkorban</i>, Bp., 2000.</p> <p>Dobszay László, <i>Az ország patrónusainak liturgikus tisztelete a középkori zsolozsmában = A magyar szentek tisztelete és erekélyei</i> (szerk. Cséfalvy Pál és Kontsek Ildikó), Esztergom, 2000, 96–106., http://www.liturgia.hu</p>		
---	--	--

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

--

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tárgyi tudás pontossága és volumene	Önálló szóbeli témakifejtés	50 %
	Szintetizáló és összefüggéseket láttató képesség, jelenségek elemzésének képessége	Hozzászólás, problematizálás, véleményalkotás	50 %
10.5 Szeminárium Labor	Egy szeminárium levezetése egyedül vagy teamben: – a megadott témához való anyaggyűjtés adekvát volta (a felkutatás és a szelektálás módja) – kiselőadás vagy vitaindító felvezetés megtartásának minősége és hatékonysága	A bemutatott előadás viszonyítása a témamegbeszéléshez, visszajelzés a választott téma megadott szempontjainak követésére, a kidolgozás és az előadás módjára	Ahol van, a jegy 30 %-a
	– a többi szemináriumon: aktív részvétel a munkában	A hozzászólások gyakoriságának és minőségének követése	
10.6 Minimális követelmények:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az egyes témák ismerete a konkrét események, személyek, jelenségek felidézésével, apró részletek nélkül • Összefüggések teremtésére való képesség • Hagiográfiai problémák érzékelése • Legalább két bibliográfiai tétel ismerete • Szeminárium esetében: egy kiselőadás vagy vitaindító megtartása, illetve az összes téma alapszintű ismeret, kritikai megközelítése 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
17. 04. 2014	prof. univ. dr. Gábor Csilla	prof. univ. dr. Gábor Csilla	

Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament
05.05.2014	

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății